

ילך שקום

מיסודו של המלובין ראש המקובלים הגאון הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זיע"א

י-ם	ת"א	ח"פ	ב"ש
6:19	6:37	6:39	6:38
7:30	7:33	7:32	7:32
8:09			

דבר ה'

מאמר השבועי באתר "נצבים וילך" המיוסד לרבי בנימין שמואל'ל שליט"א

הכנה ליום הדין

'כיסוי' על כל הבקשות שלו. מה יעשה? יקבל עליו מעט - קבלה אחת, יוכיח את עצמו עם הקבלה הזאת, יוכיח איך הוא מתפלל, איך הוא מברך ברכת המזון, ויכתוב זה בפנקס, ביום ראש השנה תשפ"ד קיבלתי עלי בעזרת השם יתברך לברך ברכת המזון בכוונה. ובכל שבוע שבועיים יפתח את הפנקס ויזכר, קיבלתי עלי ברכת המזון, אני מקיים את זה או לא? וכך יבוא בראש השנה הבאה עלינו לטובה, ויאמר: רבש"ע, קבלתי על עצמי בשנה שעברה, וקיימתי. עכשיו אני מקבל עלי עוד דבר, אני רוצה להתקרב אליך, ואני משתדל בכל העניינים להיות עבד נאמן שלך, להתפלל טוב, וללמוד טוב, ולקיים כל מצוה כתיקנה, ואני לומד הלכות, ואני רוצה לקיים כל פרט ופרט, ולהשתדל בעבודת השם כמו שצריך.

השבת האחרונה

ובפרט צריך להשתדל בשמירת שבת. השבת פרשת נצבים-וילך, "אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלהיכם ראשיכם שבטיכם, זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל" - כולם נצבים לפני השם יתברך ועומדים למשפט. תמיד פרשה זו היא בשבת האחרונה של השנה, והיא מעלה את כל השבתות. ולכן צריך בשבת הזאת לדקדק מאד בכל הלכות שבת כפי שצריך, ייזהר יותר בהלכות טלטול מוקצה, בורר, ויחמיר על עצמו יותר. וכן על כל צעד ושעל, ידקדק בדבורו, לא יוציא מילים מהפה בלי חשבון, כמה שיסגור את הפה שלו - כך יהיה יותר טוב, וכפי שנוהגים רבים וטובים לעשות תענית דיבור במשך השבת, וכן ילמד הרבה בשבת, שכן כל שעה בשבת - עולה כמו שנה. גם ישתדל בשבת זו לסיים את כל התהלים, כי זו סגולה גדולה מאד, ולא יתעצל האדם בה. וכן ילמד בשבת זו את כל כ"ד פרקי משניות שבת. וכך בס"ד נתחזק בעבודת השם, נקבל עלינו לחזור בתשובה שלימה, לא ניתן למקטרג כח לקטרג עלינו ביום ראש השנה. נצל עכשיו את הזמן לפני שייגזר גזר הדין, נחזור בתשובה ובכך נשנה את גזר הדין מרעה לטובה.

השם יתברך יזכה אותנו לחזור בתשובה שלימה לפניו, יסיר מאתנו את לב האבן, יתן לנו לב בשר שנזעק אליו ונעשה רצונו, ונלך בדרכי תמיד, לעבדו וליראה אותו, ונהיה לו עבדים נאמנים, כן יהי רצון. שבת שלום ומבורך ושנה טובה ומתוקה, כתיבה וחתימה טובה לכל בית ישראל!

יאכל ידקדק בברכת המזון כמו שצריך בכוונה ומתוך הסידור, אבל לא רק - "בדרך כלל", אלא יהיה אשר יהיה, גם כשימהר לצורך דחוף... או יהיה עייף ביותר, או שאין בנמצא סידור... שום דבר לא יבטל את הקבלה שקבל עליו! כגון זה אמר הרש"ש, שבאותו רגע הופך הוא לאיש אחר. וכך לימד אותנו מורינו ראש הישיבה - רבי יהודה צדקה זצ"ל. היה אומר: תעשה חשבון נפש איזו מצוה אתה הכי 'חלש' בה, לא מדקדק בה, ותתחיל להתחזק בה, וכך תזכה ליום הדין. מי שלא קובע עתים לתורה - יקבל עליו לקבוע עתים לתורה, מהיום והלאה. מי שלא מתפלל במנין - יקבל עליו להתפלל במנין, כל אדם לפי העניינים שלו.

ואם אדם מקבל עליו מעט מעט, ומקפיד לעמוד בזה, הרי זה מליץ יושר בשבילו, ואז יזכה ל"עין לא ראתה". עכשיו הזמן לקבל איזו קבלה, ובכך כל אדם יכין את עצמו, יחזור בתשובה, ותהיה לו לזכות.

צעדים בוני אמן

המגיד מדובנא הביא משל: היה סוחר גדול של בדים שכולם היו קונים ממנו, והיו אוהבים אותו, היה נותן להם בהקפה, עד שימכרו ויביאו לו את כסף. יום אחד אמרו לו, אתה מכיר את פלוני? אל תביא לו סחורה, תזהר ממנו! שאל אותם: למה? אמרו לו: הוא פשט את הרגל, כל הצ'קים שלו חוזרים, אין להם כיסוי, תזהר ממנו ואל תתקרב אליו. והנה בא אליו אותו בעל חנות, ואומר לו: תן לי סחורה, אני רוצה לעשות ביזנס. אמר לו: לא, לך לא אתן, כי שמעתי שכל הצ'קים שלך חוזרים, מה אעשה? אי אפשר. אמר לו הסוחר: עשה עמי חסד, ותן לי. התחנן ובכה לפניו. אך הסוחר לא הסכים. בינתיים, עבר שם סוחר אחר וראה את הויכוח, הוא ניגש לבעל החנות ואמר לו: תראה, הסוחר הגדול צודק, איך הוא יתן לך, והרי כל הצ'קים שלך חוזרים, הכל ילך לאיבוד! אבל אתן לך עצה, תקח רק מעט סחורה, מאה-מאתיים מטר בד, ותמכור. תוכיח את עצמך, תחזיר את הכסף, ואז תבוא עם הכסף ותקח עוד, וכך לאט לאט יהיה לך שוב שם טוב והכל יסתדר, ואכן כך עשה. לקח מעט, מכר, שילם, לקח עוד מעט ומכר ושלם לו, וכך לאט לאט עלה שוב על דרך המלך. כך הוא האדם, אם הוא בא ורוצה את הכל - איך יקבל? והרי הוא לא יכול לשלם על זה, אין לו

בין סימני ליל ראש השנה, אנו אומרים את התפילה - "שנהיה לראש ולא לזנב".

וניתן לומר, כי הראש - מסמל את הרוחניות, ואילו הזנב - מסמל את הגשמיות. החומר והרוח. אנו מתפללים אפוא בראש השנה, שנהיה לראש, כלומר שהרוח היא זו שתוליך אותנו ולא החומר, שלא תרכב הבהמה עלינו, אלא אנחנו נרכב עליה, לא ניתן לבהמיות שתשלוט עלינו.

לכן, אל ימותין האדם עד יום ראש השנה, אלא יכין את עצמו בטרם עת, יקום יום יום לסליחות, יבקש רחמים מאת השם, יבכה על עוונותיו, יבדוק ויפשפש למי הוא חייב כסף, עם מי הוא לא התנהג בצורה הראויה, במי הוא פגע חלילה, וממי הוא עדיין צריך לבקש מחילה.

מי שעכשיו זוכר את המעשים הרעים שלו, ומתחרט עליהם - הקב"ה שוכח לו אותם, אבל מי שלא איכפת לו, ואיננו מתחרט, אזי הקב"ה זוכר לו אותם, שכן כך אנו אומרים בתפילת הימים הנוראים: "כי זוכר כל הנשכחות אתה... ואין שכחה לפני כסא כבודך", וכי הקב"ה זוכר רק את הנשכחות, ואילו את הנגלות הוא אינו זוכר!?

אלא, הקב"ה זוכר את מה שהאדם שוכח, את כל הנשכחות של האדם - ה' זוכר, אבל, אם יש דין למטה - אין דין למעלה, ואם אין דין למטה - יש דין למעלה. לכן טוב יותר שהאדם יעשה לעצמו דין למטה, יחשב את העוונות שלו, יעשה עליהם תשובה ותיקון, ויחזור בתשובה שלימה לפני השם יתברך, ובכך יינצל מהדין של מעלה.

לקבל קבלה אחת

ומו"ר הרש"ש זיע"א אמר, כי הוא ערב על זה, שאדם שיקבל על עצמו לחזור בתשובה אפילו רק על דבר אחד, דהיינו שיקבל עליו קבלה אחת, אבל יתד היא שלא תמוט, ומה שלא יהיה - הוא מקבל על עצמו לעמוד בה, אז היא תהיה מליצת יושר עליו בעולם העליון, ובאותו רגע אותו אדם נהפך להיות אדם אחר, שוב הוא לא אותו אדם, מעתה הוא אדם חדש!

ונמחיש זאת בציוור מחיי היום-יום. אדם מקבל על עצמו להיזהר בברכת המזון, כך שבכל פעם שהוא

תשובה ותפילה וצדקה מעבירין רוע הגזירה

"אתם נצבים היום פלכם לפני ה' אלהיכם" (כט, ט)

ידועים דברי חז"ל (בתפילת 'ונתנה תוקף' הנאמרת ב"ה ויכ"פ) ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה, ויש לרמוז זה בפסוק שלנו.

"אתם" ראשי תיבות אלול תשובה מקובלת - זה התשובה.

"נצבים" ראשי תיבות נותן צדקה בסתר ינצל ממות, רמז שבימים אלו יש ליתן צדקות ובזה ינצל מן המוות - זה הצדקה. (מהרח"ו בעץ הדעת טוב ריש נצבים)

"אתם נצבים היום", בגימט' "לעמוד לסליחות" - זה תפילה.

עוד, "אתם" הם אותיות אמת, שאין משוא פנים בבית דין של מעלה, ולכן נתן השם יתברך את חודש אלול ועשרת ימי תשובה, כדי שהאדם יחזור בתשובה ויתחרט. ורק האדם שהוא אמיתי עם עצמו, יכול ביום הדין לעמוד ניצב לפני השם יתברך.

כשהקול קול יעקב אין הידים ידי עשו

"וישלכם אל ארץ אחרת" (כט, כז)

הרב חיד"א בספרו חומת אנך (כאן אות ג', ובספרו פני דוד האריך) שבת יב"ב "וישלכם" האות למד נכתבת באות גדולה, והיא רומזת על לימוד התורה [לימוד נרמז באות "למד"], והנה אם נסיר את האות למד מתיבת "וישלכם", האותיות הנשארות, עולות בגימט' "עשו", לרמז שכשנסתלק חס ושלום לימוד התורה, יבא עשו, כמו שאמרנו חכמנו ז"ל (בראשית רבה פרשה ס"ה סי' כ') כשאין הקול קול יעקב, הידיים ידי עשו.

סגולה גדולה לקיים את כל המצוות, להיות עניי באמת שאז אין היצר שולט בו, ונעשה כביכול מרכבה לשכינה

"כי קרוב אליך הדב'ר מאד בפיה ובלבבך לעשותו (ל, יא-יד)

כתב הקדוש הרב חיד"א זיע"א בספרו חומת אנך (סוף פרשת נצבים אות ז') אפשר לומר, כי הנה יקשה על האדם ענייני התורה והמצוות כי רבים הם, ויצר לב האדם מתגרה בו מאד, וכמה כוחו גדול. אך יש תקון גדול מאד וסגולה גדולה לקיים הכל, והוא להיות עניי באמת, ובזה אין היצר שולט בו, שאז נעשה כביכול מרכבה לשכינה, ומעלה עליו כאילו הקריב את כל הקורבנות, ואז נקל לו לעסוק בתורה ולקיים את המצוות. וכך מצינו גדולי עולם שהיו מוכתרים בכל הכתרים, והיו ענוים הרבה אברהם אבינו ע"ה, משה רבנו ע"ה, דוד המלך ע"ה, ראשי תיבות "מאד". גם "מאד" ראשי תיבות מרה אפר דם.

זה שניאמר (כאן) "כי המצוה הזאת" היא מצות התשובה, "לא נפלות היא ממך... כי קרוב אליך הדבר מאד" וכו', "מאד" רמז לאדם שעליו לקנות את מדת הענוה ולהזכיר לאדם שהוא בסך הכל אפר דם מרה ר"ת "מאד". גם רמז לגדולי עולם משה אברהם דוד שהם ר"ת "מאד", שעל האדם להיות עניי באמת כמותם.

ולכך ממשיך הפסוק "בפיה ובלבבך" - פיו ולבו שווין, "לעשותו" לקבל לעשות כל מצוה שתבא בידו, ובזה תכון עבודת ה' כדת מה לעשות, ואם כן "קרוב הדבר מאד" לקיים התורה ולעבוד את ה' בנקל. וממילא שצריך לקיים המצוות במחשבה, דיבור ומעשה, והוא רמז "אדם" ר"ת אמירה דעת מעשה, וזהו "בפיה" דיבור, "ובלבבך" - מחשבה ודעת, כי החכמה הוא בלב, כמו שאמר שלמה המלך ע"ה (משלי כג, טו) בני אם חכם לבך, "לעשותו" - מעשה.

מצות התשובה

"כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוה היום לא נפלות הוא ממך ולא רחקה הוא" (לא, יא)

כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוה וגו', רוצה לומר מצות התשובה. ואם יהיה נדחך בקצה השמים ואתה ביד העמים תוכל לשוב אל ה' ולעשות ככל אשר אנכי מצוה היום, כי אין הדבר נפלא ורחוק ממך אבל קרוב אליך מאד לעשותו בכל מקום ובכל זמן, וזה טעם 'בפיה ובלבבך לעשותו', שיתוודו את עונם ואת עון אבותם בפייהם, וישבו בלבבם אל ה' ויקבלו עליהם היום התורה לדורות, כאשר הזכיר 'אתה ובניך בכל לבבך ובכל נפשך' (רמב"ז).

א. ומל ה' אלקיך את לבבך וגו', כוונת התורה שהקב"ה יעזור לשבים למעלה מדרך הטבע לחזור בתשובה (רבנו יונה בשערי תשובה א, א), ושמעתי שהרבה אנשים שזכו לחזור בתשובה מעידים שראו במוחש בהרבה דברים סיעתא דשמיא למעלה מדרך הטבע (דברי יעקב עדס עמוד קנז).

ב. ומה היא התשובה. הוא שיעזוב החוטא חטאו ויסירו ממחשבתו ויגמור בליבו שלא יעשהו עוד, שניאמר (ישעיה נה-ז) 'יעזב רשע דרכו וגו'. וכן יתנחם על שעבר שניאמר (ירמיה לא, יח) 'כי אחרי שובי נחמת'. ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם שניאמר (הושע יד, ד) 'ולא נאמר עוד אלהינו למעשה ידנינו וגו'. וצריך להתוודות בשפתיו ולומר עניינות אלו שגמר בליבו. (רמב"ם הלכות תשובה ב, ב).

ג. כל המתודה בדברים ולא גמר בליבו לעזוב הרי זה דומה לטובל ושרץ בידו שאין הטבילה מועלת לו עד שישליך השרץ. וכן הוא אומר ומודה ועזב ירחם. וצריך לפרט את החטא שניאמר (שמות לב, לא) 'אנא חטא העם הזה חטאה גדלה ויעשו להם אלהי זהב'. (רמב"ם הלכות תשובה ב, ג).

מצות כתיבת ספר תורה ושאר ספרים

"ועתה כתבו לכם את השירה הזאת" (לא, יט)

מצות עשה על כל איש ואיש מישראל לכתוב ספר תורה לעצמו, שניאמר 'ועתה כתבו לכם את השירה', כלומר כתבו לכם תורה שיש בה שירה זו, לפי שאין כותבין את התורה פרשיות פרשיות. ואעפ"י שהניחו לו אבותיו ספר תורה מצוה לכתוב משלו. ואם כתבו בידו, הרי הוא כאילו קיבלה מהר סיני. ואם אינו יודע לכתוב, אחרים כותבין לו. וכל המגיה ספר תורה ואפילו אות אחת, הרי הוא כאילו כתבו כולו (רמב"ם ספר תורה פ"ז ה"א).

א. מי שיכול לרכוש מכספו ספר תורה מהודר ללא שום שותפות עם אחרים תבוא עליו ברכה ובזה זוכה לקיים את המצוה כתיקנה ובשלמותה ללא שום פקפוק.

ב. אומנם מי שאין ידו משגת לקנות לבדו ספר תורה - מאחר ודעת פוסקים רבים ושלמים שיוצאים ידי חובת מצות כתיבת ס"ת כשכותבים ספר תורה בשותפות - על כן נכון וראוי שיהיה שותף בכתיבת ספר תורה (שר"ת יביע אומר ח"י, י"ד כט).

ג. בקנות האדם ספרים שהם פירוש לתורה שבכתב והיא תורה שבעל פה מקיים מצוה זו בזמן הזה כמו שכתבו המפרשים ז"ל, והרי הוא כמקיים מצוה זו בכל יום שיש לו ספרים אלו לקרות בהן (ספר היקר לרבינו המב"ט אגרת דרך ה').

ד. כל אדם חייב כשיעורו לקנות ספרים הרבה מפירושי התורה וספרי מוסר השכל וספרי דינים להיודעים בלשון הקודש וללועזים בלעז, וספרי תורה נביאים וכתובים ומשניות (וש"ס) וזוהר הקדוש וכדומה (פלא יועץ).

סגולות לחודש אלול (ב)

ויגון וממות ומכל שעות רעות המתרגשות ויוצאות לעולם וכפר עונותינו ואשמותינו, אכ"ר. ויזכור שאלתו ג' פעמים. וכן במוסף ובמנחה כדי שישלל שאלתו ג"פ, ותנתן שאלתו. ויקרא ג"פ ואני תפילתי.

ס"ת, ויקרא ג"פ י"ג מידות, ואח"כ יאמר: רבש"ע מלא כל משאלותי לטובה והפק רצוני ותן שאלתי לי ולבני ביתי חיים טובים וארוכים בכבוד ובמנוחה ביראתך ובתורתך בשלום ובהשקט ובבטחה ופדני מכל צרה

ג. כתוב בכתבי האריז"ל: בתפילות חודש אלול ועשית' ישאל האדם חיים וכפרה, ויעמוד בשעת הוצאת

הגאון רבי ישראל מאיר הכהן מראדין זי"ע בעל "חפץ חיים" – כ"ד באלול

הגאון הנודע רבי ישראל מאיר הכהן מראדין זצ"ל, נולד בשנת תקצ"ט בעיר זיטל שבמחוז סלאנים בליטא, לאביו הגר' אריה זאב זצ"ל. מנעוריו למד בהתמדה וביגיעה עצומה, במינסק ואה"ב בוויילנא. כעבור מספר שנים עבר לראדין, שם ישב בביתו בקביעות ועסק בתורה. לפרנסתו ניהלה זוג' הרבנית חנות קטנה, וממנה התפרנסו בדוחק. בימים ההם נתן ליבו למסור בביהמ"ד שיעורים לבעה"ב ולפועלים, כשהוא משריש בהם יר"ש ואהבת תורה. כן ייסד גמ"ח להלוות לנצרכים, ופעל גדולות ונצורות במעשי צדקה וחסד. כשהיה בן ל' התעורר לכתוב את חיבורו "חפץ חיים". כשסיים את החיבור נסע מעיר לעיר למוכרו, ובענוותנותו לא גילה מי הוא המחבר. כעבור שנתיים הו"ל את הספר "שמירת הלשון". בשנים הבאות הו"ל עשרות ספרים וקונטרסים, שכולם למטרת חיזוק התורה, ההלכה וגדרי היהדות. ספריו התפרסמו עוד בחייו, וכבר אז קבעו שיעורים בספרים אלה בכל תפוצות ישראל. קרוב לשנת תר"מ החל לחבר את סידרת ספרי ה"משנה ברורה". כ"ח שנים עמל ויגע בכתיבת הספרים, אף שבשנים אלה הו"ל חיבורים נוספים. כל ימי חייו סירב להצעות רבנות, והיה מסביר כי הוא טרוד בכתיבת חיבוריו. במשך השנים, כשהגיע לכל הערים למכור את חיבוריו, יצא שמו כגאון עצום ומרביץ תורה ויראה, ובכל מקום כיבדוהו להשמיע שיחות-חיזוק. הקים בראדין ישיבה לתלמידים מופלגים, כן הקים כולל מיוחד ללימוד סדר והלכות קדשים, כדי להתכונן לבנין בית המקדש. ברבות השנים נתפרסם כשר התורה וכגדול הדור, היה ממיסדי תנועת "אגודת ישראל" וממנהיגיה. ביום כ"ד באלול תרצ"ג, זקן ושבע ימים בשנת ה-צ"ד לחייו, נסתלק לגנוזי מרומים.

שנה אחת קודם ראש השנה אמה, שהוא זוכר כל מה שעשה במשך כל השנה כולה, חוץ משה דקות שאינו זוכר בבירור מה עשה בהם, ובדואי גם אז ניצל את הזמן כראוי, אלא שלא זכר בהירות מה שעשה אז.

פעם אחת נסע לעיירה אחת למכור את ספריו, והבעל עגלה היה איש ריק וליצן גדול, ולא הכירו ולא ידע מיהו, ויהי בהיותם בדרך סמוך ונראה אל העיירה, ירד ה'חפץ חיים' מן העגלה לזמן מה, מיד הריץ הבעל עגלה את הסוסים וברח אל תוך העיר, בליט ברירה עשה ה'חפץ חיים' את הדרך ברגליו, עד שנכנס לעיירה ומצא שם את הבעל עגלה, ויהי כשמצאו שילם לו תיכף את שכר הנסיעה (ומסתמא נתן לו שכר גם על חלק הדרך שלא נסע עמו), ומיד לאחר מכן ביקש לשכור עגלה ליסע לעיר אחרת למכור הספרים, והסביר אחר כך טעם הדבר כי הבעל עגלה עשה ממנו ליצנות מחמת שלא הכיר מי הוא, ועתה אם ישאר למכור את ספריו כאן יתפרסם מי הוא, וכאשר יגיע הדבר לאזני הבעל עגלה יתמלא בושה וכלימה על מעשיו, ועל כן חפץ ליסע לעיר אחרת למען לא יתבייש.

שאלה: קבלתי מטבע שהוא קמיע לשמירה מהרב, האם הוא נחשב כמוקצה בשבת?
תשובה: צריך לייחדו לכך לעולם והוא שיכון עליו שם כלי ואז מותר בטלטול, וראוי ונכון לעשות בו מעשה במטבע על ידי שינקבו או בשטר על ידי למינציה וכדו'.

שאלה: הדלקתי נרות וקבלתי שבת בפלג המנחה הראשונה דהיינו מוקדם יותר שלדעת בעה"מ הוא אינו הזמן, האם צריך לכבות את הנרות וכן לברך עוד פעם בהגיע הזמן?
תשובה: מכיוון שיש הסוברים שזהו הזמן של פלג המנחה וקבלת שבת אין לכבות את הנרות ולא לברך עוד פעם, דקבלת שבת מספק הוא ספק דאורייתא ולחומרא.

שאלה: מה הדין בשבת כשיש פירורים של לחם ויש ג"כ נמלים ורוצים לטאטא את הריצפה האם מותר? תשובה: מותר, דאינו פסיק רישה שיהרגו הנמלים ויטאטא בנחת, וגם אם תמצא לומר שהוי פסיק רישה אינו מתכוון, וכן הוי מלאכה שאינה צריכה לגופה (עיין חזו"ע שבת ח"ה עמ' קכד).

שאלה: יש לי אורחים ואני רוצה להגיש להם פירות האם אני יכול לטטוף כמות יותר ממה שיאכלו? תשובה: יש להדיח רק את הכמות שיאכלו לאלתר דהשטיפה הוי בורר ולא לתר מותר (עיין ילקו"י ח"ג עמ' שכז).

[הרבנים המשיבים:] הרב עובדיה יוסף בן שלום והרה"ג יעקב דניאל הנסב

שאלה: אני סובל מדלקת בחניכים, האם מותר לי לצחצח שיניים בשבת אע"פ שבדואי שיצא לי דם? תשובה: אסור לצחצח שיניים בשבת כשפסיק רישה שיצא דם, אולם יכול לצחצח רק את החלק הפנימי של השיניים ולא את החלק שסביב החניכים (עיין ילקוט יוסף סימן שכז).

שאלה: במנין של תפילת שחרית חסר לנו עשירי קבוע ופעמים שמתאחר העשירי עד ישתבח, האם מותר לקרוא לעשירי בין ישתבח ליוצר? תשובה: אם א"א לקרוא לעשירי ברמז, או ע"י כתיבה וכדו', מותר לקרוא לעשירי בין ישתבח ליוצר (ילקוט יוסף סי' נד ס"א).

שאלה: שליח ציבור שטעה והמשיך באמירת שים שלום טובה וברכה בלא להפסיק קודם ברכת שים שלום לברכת כהנים, האם מותר לו להפסיק לברכת כהנים? תשובה: אם לא סיים ברכת שים שלום צריך להפסיק ולחזור לברכת כהנים ואח"כ יחזור לומר שים שלום, ואם סיים ברכת שים שלום לא יחזור ולא יאמרו ברכת כהנים גם אחר התפילה (ילקוט יוסף סימן קכח ס"ט).

תשליך

מובא בגמרא (ר"ה יז:) ויעבר ה' על פניו ויקרא וכו', אל רחום וחנון, אמר רב יהודה: ברית כרותה לשלש עשרה מדות שאינן חוזרות ריקם, שנאמר הנה אנכי כרת ברית.

י"ג מדות אלו נקראים בחז"ל "י"ג מדות של רחמים" ובלשון הזה"ק "י"ג מכליל דרחמי" לסיבת היות מדות אלו הנהגות שבהם מתנהג הבורא יתברך עם הנבראים ברחמים גמורים בלי תערובת דין כלל. הארות אלו נמשכים מפרצוף עליון וגבוה מאוד באצילות הנקרא "אריך אנפין" והם בבחינת 'תיקוני דיקנא' דאריך.

באידרא רבה מבואר כי י"ג מדות שאמר הנביא מיכה "מי אל כמוך נושא עוון ועובר על פשע וכו' הם "שבחא דעתיקא" והם כנגד אותם הי"ג מדות אל רחום וחנון שאמרם משה רבנו.

מנהג ישראל ביום ראשון של ראש השנה לומר י"ג מדות אלו אחר תפלת המנחה מעט קודם שקיעת החמה אצל הים הגדול או אצל מעיין או באר מים חיים וקורים אותו "תשליך". המהרה"ו בשער הכוונות קילס את מנהג זה וכתב שהוא "מנהג יפה ויותר טוב אם יהיה חוץ לעיר ויעמוד על שפת הים או על שפת הבאר או המעיין ויקרא שם ג' פעמים מי אל כמוך נושא עוון וכו'" ועוד הוסיף שם: וכשתאמר

ותשליך במצולות ים כל חטאתם, תכוין שיושלכו כל חטאתיך ועוונותיך וגם המקטרג העליון יושלך במצולות הים העליון כי לסיבה זו הוצרך לאומרו על הים או על המים חיים.

בסוד הדבר ביאר המהרה"ו כי שורש הדינים והגבורות הם בשמות קדושים העולים בגימטריא "אלפים" והם נמשכים מתיקון התשיעי שבי"ג תיקוני דיקנא הנקרא "לאלפים" ואנו מכוונים להמשיך הארה משורש החסדים הגמורים שהוא שם ע"ב (יוד הי ויו הי שהוא גימטריא חסד) שבתיקון "נוצר חסד" אל שורש הדינים שבתיקון לאלפים וזהו "נוצר חסד" "לאלפים" כדי למתק את הגבורות בחסדים.

אלא שכידוע גם למזיקים הנבראים בעוונות האדם אין קיום בלא איזה ניצוץ קדושה המחיה אותם, ונמצא שכאשר האדם משליך את המזיקים למצולות ים הרי הוא משליך איתם גם את ניצוץ הקדושה המחיים אותם ולכן צריך לכוין בתיקון האחרון הנקרא "ונקה" לברר ולנקות את אותם הניצוץ הקדושה שנפלו עם המקטרגים שהושלכו למצולות ים ולהעלותם לשרשם בקדושה.

כוונה זו מועילה מאוד את האדם כדי להרחיק ממנו את המקטרגים הרודפים אחריו להחטיו ואז וכמו שכתב בשער הכוונות "זוהי היחוד הנז' הנה כאשר מתגרה היצה"ר באדם ושולטין עליו סמאל ונחש הנק' מצולות ים וכו' וצריך תמיד לכוין בזה השם שנכתבו ובפרט בעת שהאדם עוסק בתורה אל יליו מעיניו שם הזה, ועי"כ לא ישלטו עליו מצולות ים הנז'. ולא יתגרה בו היצר הרע".

הבוטח בה' גורם לשינוי הטבע

מסופר על נערה צעירה לימים אשת הרב יחזקאל סרנא ראש ישיבת חברון, כשפרצה מלחמת העולם השנייה. כשהתחילו להתבהר העובדות על הנעשה ליהודים בגיא ההריגה הנאצי הרצחני, החליטה להימלט בגפה, לחפש כל דרך להציל את חייה. כשהועלתה לרכבת המובילה למשרפות הנודעות לשמצה - החליטה לברוח ממנה לשדה הפתוח, בו רצה במשך דקות ארוכות, מחפשת מקום בטוח להניח בו את כף רגלה... לפתע הבחינה בבית נאה ומטופח, גינות יפות סדורות סביבו ושער גדול מעטר את כניסתו. היא מיהרה לנקוש בדלת, אך כשזו נפתחה - התברר לחרדתה כי נקשה בבית הבי לא נכון... מדובר בבית של נאצי, ולא סתם נאצי - אלא המפקד הנאצי באזור! מיד כשהבחין בה, נעץ בה מבט מצמיח ואכזרי וסינן מבין שיניו: "ז'יד". עתה כבר הכל ברור? היא ברחה מהמוות היישר לידיה של מלאך המוות, אל תוך ביתו ונחלתו. היא רעדה בחוסר שליטה, כששמעה אותו מתמוגג בצחוק: "באת לבקש ממני הצלה? הן רצת ישר אלי כדי להקל עלי... אני כבר מביא את הרובה ופותר את העניין בקלות ובזריזות!". הנערה נתקפה לחללה, ההלם הימם אותה לחלוטין, היא נותרה עומדת דום באימה ובעתה. מעולם לא חשה את המוות קרוב כל כך, מעולם לא האמינה כי תיקלע למצב בו תעמוד מול נאצי, ועוד מפקד נאצי, כשהיא זו שרצה אל תוך ידי... פתאום הפסיק הנאצי לצחוק, פניו הרצינו באחת והוא שאל בקצרה: "איך נכנסת לכאן?". הנערה, מבוהלת ומפחדת, לא יכלה להוציא הגה מפיה. תחת זאת הצביעה על השביל המוביל לכניסה לבית, כמאותתת שדרך השביל נכנסה... "והכלבים לא נבחו? כל הכלבים שתקו לך, יהודונת!?" שם הנאצי ושאל. "הכלבים???" היא הסיבה את פניה לאחור, ורק אז הבחינה בעשרות כלבי ורטוויילר ואמסטף גרמניים משוטטים בחצר, מציצים מבין חרבי הגדרות, מביטים כי איש לא יעז להסיג את גבולו של הנאצי הנכבד... לו היתה מבחינה בהם קודם לכן - לא היתה מעיזה להיכנס! הנאצי שתק ארוכות, כשמולו ניצבת הנערה המומה ומפחדת. הכלבים שלו מאולפים, יודעים איך לנהוג במי שנכנס אל החצר. כבר היה מי שניסה את מזלו, ותוך שניות הפך לארוחת צהריים טעימה למהלכים על ארבע. האם לנערה הזו יש כוחות עליונים! האם בידה להפעיל כישופים? מדוע לא נגעו בה לרעה!? הוא חייב לבחון את ההתרחשות המוזרה הזו. עליו להבין מה וכיצד קרה, איך התרחש הנס המחר הזה. "הישארי כאן למשך הלילה הקרוב ובבוקר תצאי שוב דרך השביל הראשי. אם תצליחי לצאת דרכו והכלבים לא יגעו בך לרעה - אגן עלייך לאורך כל המלחמה!" הבטיח הנאצי ברגע של בלבול מוחלט לנוכח המתרחש מול עיניו... הוא נתן לנערה מיטה

לישון, אך למותר לציין כי היא לא הצליחה לעצום עין. בעיני רוחה ראתה את עצמה יוצאת לשביל, והכלבים האימתניים מסתערים עליה, קורעים את בשרה לנתחים נתחים. היא חשה בגוב האריות ממש, יודעת שמחר בבוקר תצא למסע - שהוא בנראה הליכתה האחרונה בחיים... הכר הפך ספוג דמעות, היא חשה נפרדת מהעולם. בכל כוחה התאמצה להאמין כי אבא שבשמים עימה, ויעמוד לצידה גם ברגעים הקשים המצפים לה. היטב הבינה כי בדרך הטבע הדבר חסר סיכוי לחלוטין, ובכל זאת לא הרפתה ממחשבת האמונה, מהביטחון כי בורא עולם יכול לתת מחסום ורסן בפי הכלבים האימתניים והאכזריים ביותר... עם שחר התייצבו בחלונות הבית בני משפחתו וחבריו של הנאצי האכזר, שבאו לראות את ה"טיפול" שיעניקו הכלבים לנערה היהודיה האומללה. כשהיא מודעת בהחלט לסיכון, לא נותר לנערה אלא להתחזק באמונה בה', והיא התייצבה בפתח הבית, כשהנאצי מורה לה לצעוד לאורך השביל הראשי כולו... היא לא הביטה לצדדים, ליבה פרפר בחוזקה, אך מוחה היה אחוז במחשבות אמונה. עשתה צעד ראשון, ועוד צעד, ועוד אחד. בינתיים שקט, אף בלב לא נע ולא זע, הם מוסיפים ללחץ עשבים שוטים ולא מתקרבים אליה. היא מתקדמת צעד ועוד צעד, לא בריצה מהירה ולא בהליכה איטית, בהליכה מתונה ואצילית, כדרכה תמיד... כשהגיעה אל השער, עדיין היו הכלבים במקומם, כמסומרים לאדמה שתחתיהם. הם לא התקרבו, לא נבחו, לא נגעו, כאילו לא שמו לב! רק כששבה אל הבית, בריאה! ושלימה, התירה למעיין הדמעות לנבוע מעיניה. הנאצי היה המום, קד בפניה קידה של כבוד ושפסף את עיניו בתדהמה. עשרות כלבים מאולפים, שידעו "לטפל" בכל זר שהתקרב ואף אחד מהם לא נע ולא זע לכיוון הנערה הזו, כנראה יש לה שמירה מיוחדת... את הבטחתו קיים במלואה. לאורך כל ימי המלחמה, שהתה הנערה בביתו, והוא שמר עליה מכל אימי המלחמה ומוראותיה. זו כנראה הנערה היהודיה היחידה שמפקד נאצי, שונא ישראל מושבע, שמר עליה כבבת עינו כל תקופת המלחמה, הותיר לה את נפשה לשלל... לימים, אותה נערה עלתה ארצה ונישאה לגאון רבי חיים סרנא זצ"ל, ראש ישיבת חברון היא סיפרה את סיפור הצלתה האישי, כדי ללמדנו: גם בגוב האריות או במלונת הכלבים, ואפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם, אל יתיאש מן הרחמים. ליהודי יש בכל מצב ובכל צרה על מי להישען, יש לו במי לבטוח. אבא שבשמים לצידו, הוא משדד מערכות עולם ומשנה את כל טבע הבריאה, כדי להציל את בניו (מאוצרותיהם של מגידים ח"א עמ' רכא).

הבטחת המהרח"ו לשנה טובה

העושה פדיון נפש בערב ראש השנה ובערב יום כיפור ונותן הכסף לעניים

מובטח לו שישלים שנתו

את הפדיון יערוך המקובל רבי בניהו שמואלי שליט"א

36 שנה ליום כיפור

36 שנה לראש השנה

הזדרזו למסור שמות

*6431

עלון זה יוצא לאור ע"י ישיבת המקובלים "נהר שלום" תכנ"ץ רח' שילה 6 ירושלים ניתן להשיג בטלפון: 02-6222560 | ניתן לקבל את העלון מידי שבוע לתיבת המייל, ע"י שליחת בקשה למייל: m222560@gmail.com **לתרומות או למסירת שמות לפדיון נפש ע"י מקובלי ורבי הישיבה בטלפון: 02-624-9000**

הספר שיכניס אותך לאוירת אלוק וימי הרחמים

ע"י מו"ר המקובל רבי בניהו שמואלי שליט"א

למסירת שמות 02-6222-560

פדיון נפש
במיוזת הר"ש

"פדיון נפש זה הוא תועלת ותורה לכל צרה שלא תבוא ובפרט להולים שיתרפאו במהרה, וכבר היו מנסים ובקדים אותו יותר מאלף פעמים, והיה מועיל בעזרת ה' תפך באותה שעה, והייתה ניצרת תועלתו ותרופתו לכל אדם והיו אומרים מה גדלו מעשיך ה'" (פרי עין חיים)

סגולה רחוב שילה 4 ירושלים 02-6443300